

Bemærkninger til lovforslaget

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at skabe en udvidet mulighed for varetægtsfængsling i grove voldssager og andre alvorligere forbrydelser mod liv og lemme i retshåndhævelsesøjemed.

Lovforslaget går ud på i sådanne sager at indføre en adgang til at kunne varetægtsfængsle, såfremt lovovertrædelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage, og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

2. Den hidtidige indsats mod volden

Regeringen prioriterer bekæmpelsen af voldskriminaliteten meget højt, ikke mindst af hensyn til de ofre, som udsættes for den meningsløse vold.

På denne baggrund har regeringen i de senere år gennemført en lang række ændringer og iværksat forskellige foranstaltninger med henblik på at bekæmpe volden.

Det kan således nævnes, at der bl.a. er gennemført væsentlige ændringer i retsplejeloven og i forbindelse hermed foretaget en lang række administrative omlægninger af politiets og anklagemyndighedens sagsbehandling, som tager sigte på en mere effektiv behandling af bl.a. voldssager. Politiet og anklagemyndigheden er endvidere i begyndelsen af 1986 blevet anmodet om at fremskynde behandlingen af sager om vold eller anden personfarlig kriminalitet mest muligt, og anklagemyndigheden er instrueret om ved sagernes fremsendelse til retten at anmode om en særlig hurtig berømmelse af disse sager.

Med det formål, at domfældte kommer til afsoning snarest muligt efter dommen, er der i sommeren 1984 gennemført en ordning, hvorefter dømte med straffetider på op til 3-4 måneder kan henlægges til afsoning i arresthus. Denne ordning tilsigter navnlig, at voldsdømte kan indkaldes til afsoning snarest efter dommen.

Herudover er der i marts 1986 udsendt nærmere retningslinier om indkaldelse til afsoning af personer på fri fod, som er idømt frihedsstraf for vold.

Også disse retningslinier har til formål at sikre, at disse domfældte indkaldes forlovs. Samtidig er det præciseret, at der bør udvises tilbageholdenhed med at give udsættelse med strafafsoning i sådanne sager. Endelig er der sikret en fængselskapacitet, der gør en hurtig afsoning mulig også i praksis.

3. Baggrunden for lovforslaget

Reglerne om varetægtsfængsling i retshåndhævelsesøjemed er begrundet i hensynet til den almindelige retsfølelse, hvorefter det findes krænkende, at personer, der har begået grove forbrydelser, forbliver på fri fod under efterforskningen. Det må endvidere antages, at der er sket en vis ændring i vurderingen af voldsforbrydelser, således at navnlig den grove eller meningsløse vold bedømmes strengere end hidtil.

Hertil kommer, at varetægtsfængsling må antages at kunne sikre en yderligere fremskyndelse af behandlingen af voldssager, da det sikrer en hurtigere afslutning af efterforskningen, og fordi domstolene berammer arrestantsager forud for andre sager.

På denne baggrund foreslås det, at anvendelsesområdet for de gældende regler om retshåndhævelsesarrest udvides, således at der skabes mulighed for varetægtsfængsling af personer, der har begået grove voldsforbrydelser.

Det foreslås endvidere, at denne adgang til udvidet varetægtsfængsling også skal gælde for andre grove overtrædelser af bestemmelser i straffelovens kapitel 25 om forbrydelser mod liv og lemme. Dette drejer sig først og fremmest om grove tilfælde af hensynsløs forvoldelse af nærliggende fare for andres liv eller førtilighed (straffelovens § 252, fængsel indtil 4 år) samt uagtsomt manddrab under skærpende omstændigheder, hvor en eller flere personer bliver dræbt i forbindelse med gerningsmandens spirituskørsel (straffelovens § 241, fængsel indtil 4 år).

4. De tidligere lovforslag

Lovforslag om en udvidet adgang til retshåndhævelsesarrest i visse kvalificerede sager om vold